T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO **:** 2025/280
KARAR NO **:** 2025/372
KARAR TR **:** 16/06/2025

ÖZET: 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca verilen idari para cezasının tahsiline yönelik ödeme emrinin iptaline ilişkin davanın, aynı Kanun'un 88. maddesi gereğince ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı **:** T.K
Davalı **:** Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı, işyeri olan ... ... Sağlık Tur. İnş. ve Tic. A.Ş. hakkında, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 102. maddesinin (e) fıkrasının 1. bendine istinaden 12/07/2024 tarih ve B-98225906 sayılı yazı ile idari para cezası verildiğini, idari para cezası yazıları ile birlikte davalı Kurum tarafından 21/08/2023 tarih ve 79119870 sayılı *"Kayıt Belge İstem Yazısı"* konulu, 09/02/2024 tarih ve E-89787060 sayılı *"2019/03 APHB hk."* yazının ve 09/02/2024 tarih E-89790584 sayılı *"İşyeri kayıtları nedeniyle verilen İdari Para Cezaları"* konulu yazılarının tebliğ edildiğini, dava konusu 12/07/2024 tarih ve E-98225937 sayılı idari para cezasında idari para cezasına sebebiyet veren eylem belirtilmemişse de bu ceza ekinde gönderilen 09/02/2024 tarih E-89790584 sayılı *"İşyeri kayıtları nedeniyle verilen İdari Para Cezaları"* konulu yazıdan, idari para cezasının defter ve kayıtların mücbir sebep olmaksızın incelemeye ibraz edilmemesinden kaynaklı olduğunun anlaşıldığını, ancak tarafına herhangi bir tebligat işlemi yapılmadığını, bu nedenlerle söz konusu idari para cezası tahakkuku işleminin hukuka aykırı olduğunu ileri sürerek, iptalini ve öncelikle dava konusu idari para cezasının tahsilinin durdurulmasını talep ederek, 12/07/2024 tarih ve 98225906 sayılı *"2023/9"* dosyasına ilişkin ödeme emrinin iptali istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Afyonkarahisar 1. İş Mahkemesi 01/08/2024 tarih ve E.2024/268, K.2024/293 sayılı kararı** ile, davanın HMK'nun 114/1-b maddesinde düzenlenen yargı yolunun caiz olmasına ilişkin dava şartı noksanlığıdan HMK'nun 115/2. maddesi gereğince usulden reddine, mahkemelerinin görevsizliğine, görevli mahkemenin idare mahkemeleri olduğunun tespiti ile, karar kesinleştiğinde ve talep halinde dosyanın görevli Afyonkarahisar İdare Mahkemesine gönderilmesine, HMK'nun 20. maddesi gereğince yasal süresinde başvuru olmadığı takdirde davanın açılmamış sayılacağına karar verileceğine, HMK 331/2. maddesi gereğince yargılama giderlerinin görevli mahkemede değerlendirilmesine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"....Somut olayda; davacı tarafça davalı kurum tarafından 5510 sayılı Yasa'nın 102. Maddesi gereğince düzenlenen idari para cezasının iptalinin talep edildiği ancak 102. Maddede bu madde kapsamında düzenlenen idari para cezasına karşı idare mahkemelerine başvurulabileceği belirtildiğinden kanunun açık hükmü göz önüne alındığında eldeki*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Ago5GSm - BhvVAmu - I66OTNT - S0d5EE= ile erişebilirsin

davada idari yargının görevli olduğu anlaşılmakla mahkememizin görevsizliğine karar verilmiş, davacı tarafın ihtiyati tedbir talebinin bulunduğu görülmekte ise de; 6100 sayılı HMK'nın 390/1 maddesi uyarınca ihtiyati tedbirin esas hakkında görevli olan mahkemeden talep edilebileceği ve bu hususta görevli mahkemece değerlendirme yapılabileceği, mahkememizin eldeki davada görevli olmaması sebebiyle ihtiyati tedbir ile ilgili bir karar veremeyeceği anlaşılmakla ihtiyati tedbir talebi hakkında karar verilmesine yer olmadığına..."

3. Afyonkarahisar 1. İş Mahkemesi 12/09/2024 tarih ve E.2024/268, K.2024/293 sayılı ek kararı ile, süresi içerisinde dosyanın yetkili mahkemeye gönderilmesine ilişkin taraflarca talep bulunulmaması nedeniyle davanın, 6100 sayılı HMK'nun 20. maddesi uyarınca açılmamış sayılmasına karar vermiştir.

4. Davacı, ... Sağlık Tur. İnş. ve Tic. A.Ş'ye ait işyeri hakkında 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 102. maddesinin (e) fıkrasının 1. bendine istinaden düzenlenen 12/07/2024 tarih ve 98225906 sayılı 160.974 TL tutarlı idari para cezasının iptali istemi ile idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

5. Afyonkarahisar İdare Mahkemesi 26/09/2024 tarih ve E.2024/1093, K.2024/700 sayılı kararı ile, şirket adına düzenlenmiş idari para cezası işleminin iptali istemiyle şirket adına ayrı, idari para cezasının davacıdan tahsiline yönelik işlemin iptali istemiyle davacı adına ayrı olmak üzere iki ayrı dava dilekçesi ile dava açılması gerektiğinden, 2577 sayılı Kanun'un 15/1-d bendi gereğince aynı Kanun'un 3. maddesine uygun şekilde düzenlenecek dilekçe ile yeniden dava açabilme hakkı saklı kalmak üzere dava dilekçesinin reddine karar vermiştir.

6. Davacı ... ... Sağlık Tur. İnş. ve Tic. A.Ş'ye ait işyeri hakkında, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 102. maddesinin (e) fıkrasının 1. bendine istinaden düzenlenen 12/07/2024 tarih ve 98225906 sayılı ile talep edilen 160.974 TL tutarlı idari para cezasının iptali istemiyle dava dilekçesini yenilemiştir.

7. Afyonkarahisar İdare Mahkemesi 26/11/2024 tarih ve E.2024/1316, K.2024/999 sayılı kararı ile, iptali istenilen işlemin tarih ve sayısı ile tebliğ tarihine yer verilmek ve işlemin bir sureti ekte sunulmak suretiyle, tarih ve sayısına yer verilen işlem ile iptali talep edilen işleme ilişkin açıklamaların tutarlı olduğu dilekçe ile yeniden dava açabilme hakkı saklı kalmak üzere, dava dilekçesinin 2577 sayılı İYUK'un 3. maddesi hükümlerine uygun olmadığı gerekçesiyle, 2577 sayılı Kanun'un 15/1-d bendi gereğince aynı Kanun'un 3. maddesine uygun şekilde düzenlenecek dilekçe ile yeniden dava **açabilme**hakkı saklı kalmak üzere dava dilekçesinin reddine karar vermiştir.

8. Davacı tarafından, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 102. maddesinin (e) fıkrasının 1. bendine istinaden düzenlenen 12/07/2024 tarih ve 98225919 sayılı 160.974 tutarlı ödeme emrinin iptali istemiyle dava dilekçesi yenilenmiştir.

9. Afyonkarahisar İdare Mahkemesi 10/02/2025 tarih ve E.2025/101, K.2025/90 sayılı kararı ile, davacının kendi adına düzenlenmiş olan; dava dilekçesindeki tarih ve sayıyla uyumlu ödeme emrinin dava dilekçesi ekine eklenmesi, hiçbir tereddüte yer bırakmayacak

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Ago5GSm - BhvVAmu - I66OTNT - S0d5EE= ile erişebilirsin

şekilde dava dilekçesinde tarih ve sayısına yer verilen ödeme emri işlemi ile dava dilekçesi ekine eklenen ödeme emrinin tarih ve sayısının aynı olması, iptali talep edilen işleme ilişkin açıklamaların tutarlı olması gerektiğinden, 2577 sayılı Kanun'un 15/1-d bendi gereğince aynı Kanun'un 3. maddesine uygun şekilde düzenlenecek dilekçe ile yeniden dava açabilme hakkı saklı kalmak üzere dava dilekçesinin reddine karar vermiştir.

10. Davacı tarafından, asıl borçlu ... ... Sağlık Tur. İnş. ve Tic. A.Ş.'nin üst düzey yöneticisi olduğundan bahisle, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 102. maddesinin (e) bendinin 1. alt bendine istinaden uygulanan para cezasının tahsili amacıyla düzenlenen 12/07/2024 tarih ve 98225906 sayılı 160.974 TL tutarlı ödeme emrinin iptali istemiyle Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına karşı açılan dava dilekçesi yenilenmiştir.

11. **Afyonkarahisar İdare Mahkemesi 25/03/2025 tarih ve E.2025/349 sayılı kararı** ile, davacı ile davalı idare arasında oluşan uyuşmazlığın adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiğinden, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyalarının Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Dava dosyasının incelenmesinden, davacı T.K tarafından, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 102.maddesinin (e) bendinin 1. alt bendine istinaden düzenlenen 12/07/2024 tarihli ve E-89509655-206.16.01-98225906 sayılı 160.974,00-TL tutarlı ödeme emrinin iptali istemiyle ilk olarak 26.07.2024 tarihinde Afyonkarahisar 1. İş Mahkemesinde dava açıldığı, söz konusu davada Afyonkarahisar 1. İş Mahkemesinin 01.08.2024 tarihli, E:2024/268, K:2024/293 sayılı Kararı ile idari yargının görevli olduğundan bahisle "Görevsizlik Kararı" verildiği ve söz konusu kararın istinaf edilmeksizin 21.08.2024 tarihinde kesinleştiği, bunun üzerine İlk olarak 19.09.2024 tarihinde Mahkememizde açılan davada, E:2024/1093, K:2024/700 sayılı dosyada verilen dilekçe ret kararı üzerine yenilenen davada, yine Mahkememizin E:2024/1316, K: 2024/999 sayılı dilekçe ret kararı üzerine davacı tarafından 22.01.2025 tarihinde açılan E:2025/101, K:2025/90 sayılı sayılı dosyada verilen dilekçe ret kararı üzerine davacı tarafından bakılan dosyada 12/07/2024 tarihli ve E-89509655-206.16.01-98225906 sayılı 160.974,00-TL tutarlı ödeme emrinin iptalinin istenildiği anlaşılmıştır.*
>
> *Olayda, yukarıdaki mevzuat hükümlerinin incelenmesinden 5510 sayılı Kanunu'nun 88.maddesinde; "...Kurumun prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usûlü Hakkında Kanunun uygulamasından doğacak uyuşmazlıkların çözümlenmesinde Kurumun alacaklı biriminin bulunduğu yer iş mahkemesi yetkilidir." hükmünün açık olduğu ve dava konusu işlemin 12/07/2024 tarihli ve E-89509655-206.16.01-98225906 sayılı 160.974,00-TL tutarlı ödeme emri olduğu dikkate alındığında görevli mahkemenin iş mahkemesi olduğu sonucuna varılmıştır. ..."*

12. Afyonkarahisar İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

13. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun *"Prim belgeleri ve işyeri kayıtları"* başlıklı 86. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

> *"(Değişik birinci fıkra: 15/7/2016-6728/48 md.) Bu Kanunun 4 üncü ve 5 inci maddesine tabi sigortalılar ile sosyal güvenlik destek primine tabi sigortalılar için*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Ago5GSm - BhvVAmu - I66OTNT - S0d5EE= ile erişebilirsin

işverenlerce Kuruma verilmesi gereken aylık prim ve hizmet belgelerinin şekli, içeriği, ekleri, ilgili olduğu dönemi, verilme süresi ve diğer hususlar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

...

(Değişik dördüncü fıkra: 21/3/2018-7103/67 md.) Ay içinde bazı iş günlerinde çalıştırılmayan ve ücret ödenmeyen sigortalıların eksik gün nedeni ve eksik gün sayısı, işverence ilgili aya ait aylık prim ve hizmet belgesinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesiyle beyan edilir. Sigortalıların otuz günden az çalıştıklarını gösteren eksik gün nedenleri ile bu nedenleri ispatlayan belgelerin şekli, içeriği, ekleri, ilgili olduğu dönemi, saklanması ve diğer hususlar Kurumca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

(Değişik beşinci fıkra: 21/3/2018-7103/67 md.) Sigortalıların otuz günden az çalıştığını gösteren bilgi ve belgelerin Kurumca istenilmesine rağmen ibraz edilmemesi veya ibraz edilen bilgi ve belgelerin geçerli sayılmaması halinde otuz günden az bildirilen sürelere ait aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi, yapılan tebligata rağmen bir ay içinde verilmemesi veya noksan verilmesi halinde Kurumca re'sen düzenlenir ve muhteviyatı primler, bu Kanun hükümlerine göre tahsil olunur.

...

Bu maddede belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmemesi halinde, 102 nci maddeye göre işlem yapılır.

..."

14. 5510 sayılı Kanun'un *"Primlerin ödenmesi"* başlıklı 88. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"(Değişik: 17/4/2008-5754/52 md.)

...

Kurumun süresi içinde ödenmeyen prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usûlü Hakkında Kanunun 51 inci, 102 nci ve 106 ncı maddeleri hariç, diğer maddeleri uygulanır. Kurum, 6183 sayılı Kanunun uygulanmasında Maliye Bakanlığı ile diğer kamu kurum ve kuruluşları ve mercilere verilen yetkileri kullanır. (Ek cümle: 18/5/2017-7020/16 md.) Cumhurbaşkanı, Kurumun 6183 sayılı Kanuna göre takip edilen alacakları için anılan Kanunun 48/A maddesini; en az üç yıl süreyle prim yükümlüsü olup son üç yıl içerisinde verilmesi gereken bildirgeleri kanuni sürelerinde vermiş olanlardan başvuru tarihi itibarıyla vadesi bir yılı geçmemiş borcunu borç ödemede hüsnüniyet sahibi olmasına rağmen ödeyememiş olanlar hakkında uygulatmaya ve uyumlu prim borçlularını belirlemeye yetkilidir. (Ek cümleler: 28/11/2017-7061/87 md.) 6183 sayılı Kanunun 23 üncü maddesine göre Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince reddiyat yapılması durumunda anılan maddenin birinci fıkrasına göre yapılacak mahsuptan sonra Kurumun prim ve diğer alacaklarından muaccel olanlara mahsup yapılır. Kurumun tahsil ettiği prim ve diğer alacaklardan reddi icap edenler, istihkak sahiplerinin Kuruma olan muaccel borçlarına mahsubundan sonra Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine olan muaccel borçlara mahsup edilmek üzere reddolunur. Bu suretle yapılan ödemelerde, reddedilen tutarın Kuruma ve/veya alacaklı tahsil dairesinin hesabına geçtiği tarihte ödeme yapılmış sayılır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı ile Kurum tarafından müştereken belirlenir.

Kurum, 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen alacakları hariç olmak üzere her türlü alacağın teminatını teşkil etmek üzere Yeni Türk Lirası ve/veya yabancı para birimi üzerinden ticari işletme, taşınır ve/veya taşınmaz rehni dahil olmak üzere her türlü teminat almaya yetkilidir.

Kurumun 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen prim ve diğer alacakları amme alacağı niteliğinde olup, imtiyazlı alacaktır. Kurumun taraf olduğu her türlü dava ve icra takiplerinin kısmen veya tamamen aleyhe neticelenmesi halinde 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununda yazılı tazminat ve cezalar Kurum hakkında uygulanmaz.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Ago5GSm - BhvVAmu - I66OTNT - S0d5EE= ile erişebilirsin

Kurumun prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usûlü Hakkında Kanunun uygulamasından doğacak uyuşmazlıkların çözümlenmesinde Kurumun alacaklı biriminin bulunduğu yer iş mahkemesi yetkilidir. Yetkili iş mahkemesine başvurulması alacakların takip ve tahsilini durdurmaz.

...

(Ek fıkra: 10/9/2014-6552/52 md.) Sigortalılar ile tüzel kişilerin kasıt, kusur, hata veya yanıltıcı beyanından kaynaklanmaması şartıyla, sigortalılarca ödenen prim ve prime ilişkin borcun noksan tahakkuk ettirildiğinin Kurumca sonradan tespit edilmesi hâlinde tespit edilen fark prime ilişkin borç aslına, tebliğ tarihinden itibaren 89 uncu maddenin ikinci fıkrasına göre gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanır.

..."

15. 5510 sayılı Kanun'un *"Bilgi ve belge isteme hakkı, bilgi ve belgelerin Kuruma verilme usûlü"* başlıklı 100. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 17/4/2008-5754/59 md.)

5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamındaki kuruluşlar, döner sermayeli kuruluşlar ile diğer gerçek ve tüzel kişiler doğrudan, münferit olarak bilgi ve belge istenmesi hariç olmak üzere kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar ise Kurumla yapılacak protokoller çerçevesinde, Devletin güvenliği ve temel dış yararlarına karşı ağır sonuçlar doğuracak hâller ile özel hayat ve aile hayatının gizliliği ve savunma hakkına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla özel kanunlardaki yasaklayıcı ve sınırlayıcı hükümler dikkate alınmaksızın gizli dahi olsa Kurum tarafından kişilerin sosyal güvenliğinin sağlanması, 6183 sayılı Kanuna göre Kurum alacaklarının takip ve tahsili ile bu Kanun kapsamında verilen diğer görevler ile sınırlı olmak üzere istenecek her türlü bilgi ve belgeyi sürekli ve/veya belli aralıklarla vermeye, bilgilerin elektronik ortamda görüntülenmesini sağlamaya, görüntülenen bu bilgilerin güvenliğini sağlamaya, muhafaza etmek zorunda oldukları her türlü belge ile vermek zorunda oldukları bilgilere ilişkin mikrofiş, mikrofilm, manyetik teyp, disket ve benzeri ortamlardaki kayıtlarını ve bu kayıtlara erişim veya kayıtları okunabilir hale getirmek için gerekli tüm sistem ve şifreleri incelemek için ibraz etmeye mecburdurlar.

Bu madde kapsamında ilgili kişi, kurum ve kuruluşlar Kurumun belirleyeceği süre içerisinde söz konusu talebe cevap vermek ve gereken kolaylığı göstermekle yükümlüdürler.

(Değişik birinci cümle: 15/2/2018-7099/19 md.) Kurum, bu Kanun gereği verilecek her türlü belge veya bilginin internet, elektronik ve benzeri ortamda gönderilmesi hususunda, gerçek veya tüzel kişiler ile yazılı sözleşme ile yetki verilmiş gerçek veya tüzel kişilere izin vermeye, bu kişileri aracı kılmaya veya zorunlu tutmaya, Kuruma verilmesi gereken her türlü belge, bildirge ve taahhütnamenin, gerçek ve tüzel kişiler ile tüzel kişiliği olmayan kurum ve kuruluşlara verilmesini mecbur kılmaya, söz konusu belgeleri diğer kamu idarelerine ait formlarla birleştirmeye ve bu belgeleri kamu idarelerinin elektronik bilgi işlem ortamından almaya, bu kişilere yapılacak bildirimleri Kuruma verilmiş saymaya, bu Kanunun uygulaması ile ilgili işveren, sigortalı ve diğer kurum, kuruluş ve kişilerin talepleri üzerine veya re'sen düzenleyeceği her türlü bilgi ve belgeyi bilgi işlem ortamında oluşturmaya, bu şekilde hazırlanacak olan bilgi ve belgelerin sadece internet ve benzeri iletişim ortamından ilgili kişilere verilmesini kararlaştırmaya yetkilidir. Elektronik ortamda hazırlanacak bilgi ve belgeler adli ve idari makamlar nezdinde resmi belge olarak geçerlidir.

Belge veya bilgileri internet, elektronik ve benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulan gerçek ve tüzel kişilerin, Kurumun bilgi işlem sistemlerinin herhangi bir nedenle hizmet dışı kalması sonucu belge ve bilgiyi, bu Kanunda öngörülen sürenin son gününde Kuruma gönderememesi ve muhteviyatı primleri de yasal süresi içinde ödeyememesi halinde, sorunların ortadan kalktığı tarihi takip eden beşinci işgününün sonuna kadar belge veya bilgiyi gönderir ve muhteviyatı primleri de aynı sürede Kuruma öder ise bu yükümlülükleri Kanunda öngörülen sürede yerine getirmiş kabul edilir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Ago5GSm - BhvVAmu - I66OTNT - S0d5EE= ile erişebilirsin

(Ek fıkra: 18/2/2009-5838/3 md.) Üçüncü fıkra hükümleri çerçevesinde yetkilendirilen kamu idaresi, yetkilendirildiği hususlarla sınırlı olarak kendi mevzuatında yer alan yetkileri kullanabilir.

(Ek fıkra: 25/6/2009-5917/41 md.) Kurum, genel sağlık sigortalılarının bakmakla yükümlü oldukları kişilerin genel sağlık sigortasından yararlanmalarına esas bilgilerinin, sağlayacağı elektronik alt yapı üzerinden girilmesini kamu idarelerinden, işverenlerden ve bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalılardan isteme yetkisine sahiptir. Bu Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendinde belirtilen şartlara uygun olarak veya Kurumca belirlenecek sürede bilgi girişlerini yapmayanlar hakkında bu Kanunun 102 nci maddesine göre idari para cezası uygulanır.

Bu maddenin uygulanması ile ilgili usûl ve esaslar, Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir."

16. 5510 sayılı Kanun'un *"Uyuşmazlıkların çözüm yeri"* başlıklı 101. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür."

17. 5510 sayılı Kanun'un *"Kurumca verilecek idarî para cezaları"* başlıklı 102. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(Değişik: 17/4/2008-5754/60 md.)

Kurumca dayanağı belirtilmek suretiyle diğer kanunlarda aşağıda belirtilen fiiller için idari para cezası öngörülmüş olsa dahi ayrıca bu Kanunun;

...

i) Kurum tarafından bu Kanunun 100 üncü maddesi kapsamında Kurum tarafından istenen bilgi ve belgeleri belirlenen süre içinde mücbir sebep olmaksızın vermeyen kamu idareleri, bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulmuş kurum ve kuruluşlar ile diğer gerçek ve tüzel kişiler hakkında, aylık asgari ücretin beş katı tutarında, geç verilmesi halinde ise aylık asgari ücretin iki katı tutarında idari para cezası uygulanır. (Ek cümle: 13/2/2011-6111/45 md.) Ancak 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılara geçici iş göremezlik ödeneği ödemelerinde 100 üncü maddeye istinaden Kurumca işverenlerden istenilen bildirimlerin belirlenen süre içerisinde ve elektronik ortamda yapılmaması halinde sigortalı başına aylık asgari ücretin onda biri, hiç yapılmaması halinde ise sigortalı başına aylık asgari ücretin yarısı tutarında idari para cezası uygulanır.

...

İdarî para cezaları ilgiliye tebliğ ile tahakkuk eder. Tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde Kuruma ya da Kurumun ilgili hesaplarına yatırılır veya aynı süre içinde Kuruma itiraz edilebilir. İtiraz takibi durdurur. Kurumca itirazı reddedilenler, kararın kendilerine tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde yetkili idare mahkemesine başvurabilirler. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde, idari para cezası kesinleşir.

İdarî para cezalarının, Kuruma itiraz edilmeden veya yargı yoluna başvurulmadan önce tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde peşin ödenmesi halinde, bunun dörtte üçü tahsil edilir. Peşin ödeme idari para cezasına karşı yargı yoluna başvurma hakkını etkilemez. (İptal üçüncü cümle: Anayasa Mahkemesi'nin 28/11/2013 tarihli ve E.: 2013/40, K.: 2013/139 sayılı Kararı ile.) (…)

Mahkemeye başvurulması idari para cezasının takip ve tahsilini durdurmaz. Tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde ödenmeyen idari para cezaları, 89 uncu madde hükmü gereğince hesaplanacak gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilir.

..."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Ago5GSm - BhvVAmu - I66OTNT - S0d5EE= ile erişebilirsin

18. 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumuna İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun'un *"Çeşitli Mali Hükümler"* başlıklı 37. maddesinin üçüncü fıkrası şöyledir:

> *"Süresi içinde ödenmeyen sosyal sigorta ve genel sağlık sigortası primleri, işsizlik sigortası primleri, idarî para cezaları, gecikme zamları, katılım payları Kurum alacağına dönüşür ve bu alacakların tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci, 102 nci ve 106 ncı maddeleri hariç diğer maddeleri uygulanır."*

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

19. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 16/06/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulduğu, her ne kadar adli yargı yerinde, görevsizlik kararından sonra ek karar ile, 6100 sayılı Kanun'un 20. maddesi uyarınca davanın açılmamış sayılmasına karar verildiği görülmekteyse de; anılan maddenin adli yargı içindeki görevsizlik veya yetkisizlik kararlarına ilişkin olduğu gözetildiğinde, verilen ek kararın hukuken kabul edilemeyeceği ve bir başka yargı kolunu işaret eden görevsizlik kararını ortadan kaldırmayacağı; bunun dışında dosyada usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, adli ve idari yargı yerleri arasında doğan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

20. Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü;

21. Dava, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 102.maddesinin (e) bendinin 1. alt bendine istinaden düzenlenen 12/07/2024 tarihli ve E-89509655-206.16.01-98225906 sayılı 160.974 TL tutarlı ödeme emrinin iptali istemiyle açılmıştır.

22. Somut olay ve mevzuat hükümleri birlikte irdelendiğinde; 5510 sayılı Kanun'un 102. maddesi uyarınca uygulanan idari para cezalarının dava tarihi itibarıyla kesinleşip tahsil aşamasına geçildiği ileri sürülmüş, aynı Kanun'un 88. maddesi uyarınca Kurumun idari para cezaları dahil tüm kesinleşmiş alacaklarının tahsiline yönelik 6183 sayılı Kanun'un uygulamasından doğacak uyuşmazlıkların çözümlenmesinde iş mahkemelerinin görevli olduğu düzenlenmiştir.

23. Bu düzenlemelere göre, dava konusu idari para cezalarının tahsili maksadıyla düzenlenen ödeme emrine ilişkin olarak 6183 sayılı Kanun'un uygulamasından doğan bir uyuşmazlık bulunduğu ve açılan davanın 5510 sayılı Kanun'un 88. maddesi gereğince iş mahkemesinde görülmesi ve çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Ago5GSm - BhvVAmu - I66OTNT - S0d5EE= ile erişebilirsin

24. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Afyonkarahisar İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Afyonkarahisar 1. İş Mahkemesinin 01/08/2024 tarih ve E.2024/268, K.2024/293 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Afyonkarahisar İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile; Afyonkarahisar 1. İş Mahkemesinin 01/08/2024 tarih ve E.2024/268, K.2024/293 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

16/06/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Ago5GSm - BhvVAmu - I66OTNT - S0d5EE= ile erişebilirsin